

KOČEVSKI SLOVENEK

Izhaja vsakega 5., 15. in 25. dne v mesecu; če je na tak dan praznik, dan prej. — Pos. štev. 1'50 din.; letna naročnina 30 din., v zamejstvu 60 din. — Poštno-ček. rač. št. 17.785. Oglasi po ceniku. — Izdaja konz. lista, čigar predst. je Karel Škulj, župnik v Dol. vasi pri Ribnici. — Urednik Andrej Struna, Kočevje. — Tiska tiskarna J. Pavliček, Kočevje.

II. Slovenski dan v Mozlju se bo vršil dne 3. septembra z otvoritvijo in blagoslovitvijo I. slov. prosv. doma v Mozlju na Kočevskem

Celodnevna prireditev. Vso slovensko javnost in vse slovenske organizacije vabimo, da se je udeleže. Program bomo javili prihodnjič.

Zamujeni trenutki!

Živimo v času, ko se odločajo usode držav in narodov v mnogočim za dolgo, dolgo časa.

Kaj nismo letos bili priča, ko se je spremenilo obličje Evrope tako temeljito, da bi si tega ne mogli misliti nikdo, pa naj bi prerokoval še tako drzne spremembe. Trpeli so naši slovanski bratje Čehi, Slovaki, Rusini. — Prišlo je nanje čez noč hitro, da se še danes mnogi ne morejo znajti v novem položaju. Danes se države oborožujejo daleko preko svojih gospodarskih sil, žrtvujejo vse samo zato, da jih ne prehitijo huda ura. Kdor dobro motri sedanje življenje v Evropi, se mu zdi kot da države neprestano stojijo na straži v strahu pred pretečo nesrečo. Koliko danes časopisi in govorniki razmotrivajo o tej ali oni nesreči države, češ, ne bi bil padel v pogin, če bi bil pravočasno to ali ono ukrenil. Morda bi bilo zadostovalo kaj malega, pa bi bila nesreča preprečena. Zamujeni trenutki se objokujejo, kličejo nazaj, a ni jih več in morda jih nikdar več ne bo. Slovanski narodi štejemo v zgodovini žalibog precej zamujenih trenutkov, ki so življenje posameznega naroda zaobrnilo v popolnoma nasprotno smer — v nesrečo. Velik je čas, v katerem živimo, zato povdariti hočem baš radi tega nekatere nesrečne trenutke slovenskega naroda.

Spomnimo se zopet našega slovenskega kneza Rastislava. Odločen, dalekovidni in rabsodni knez se je hotel od vsiljivih Nemcev popolnoma odločiti, zato je leta 863 dobil sveta brata Cirila in Metoda, da sta poučevala njegove državljane krščansko vero v slovenskem jeziku. Rastislav je hotel napraviti svojo državo od Nemcev neodvisno v cerkvenem oziru, nato pa je namerjal svojo vladavino, ki je obsegala današnje Moravsko, Šlezijo, del Gornje Avstrije in vso Slovaško od Nemcev tudi politično popolnoma osvoboditi. Papeži, ki so hoteli pokristjanjene Slovane obvarovati pred razkolom Focija, so se zavzeli zanje in so podprli delo sv. Cirila in Metoda v celem obsegu. Obnovili so si staro panonsko nadškofijo, ki je obsegala Panonijo in Moravsko in sv. Metoda postavil za nadškofa. Rastislav je dosegel svoj cilj, njegova država je postala od Nemcev neodvisna.

Pridrli pa so na Rastislava Franki, a Rastislav je bil močan, ker so ga podprli papeži. Nastal je sijajen položaj. Ustvari naj se nova Nemštvo in oholemu Carigradu neodvisna velika in močna slovanska država — Rastislav pa bodi njen vladar! Ne da se misliti, ne da preceniti niti od daleč, kaj vse bi bilo za slovenstvo še danes drugače, če bi se bilo to izvršilo. Ta nepopisno važni trenutek je našel ob Rastislavu slabega moža. Rastislav je vse svoje življenje

posvetil ideji, veliki ideji, da bi svoje ljudstvo popolnoma osvobodil od nemške nadvlade. Pa glej nesreče baš v času, ko se je gornji načrt moral izvršiti, je bil dalekovidni knez od svojega lastnega nečaka Svato-pluka zajet leta 870 in zaslepljeni Svato-pluk je izdal velikega narodnega kneza Rastislava Nemcem, ki so se strašno maščevali nad nesrečnim slovanskim vladarjem. Kralj Ludovik Nemški je dal Rastislavu iztakniti oči, ga je vrgel v ječo, iz katere idealni vladar nikdar več ni prišel. Umrl je v ječi, umrl kot žrtev velike plemenite slovanske ideje. Ali nam Slovanom ni preveč zarasla trava nad grobom-spominom slovanskega vladarja Rastislava! In po njegovi smrti? Nad Rastislavovo državo je zavladał Svato-pluk, ki pa ni imel veliko idej ne za ljudstvo ne za državo. Ponovno ga vidimo v zvezi z Nemci. Zato je nasprotoval Metodovemu delovanju in pustil je, da je na Moravskem po smrti sv. Metoda zavladało nemštvo v cerkvi. Usodna ura je prišla, a sebična Svato-plukova politika je ni razumela. Če bi bil on ostal na politiki svojega velikega prednika, kakor so jo načrtali in imeli pred seboj papeži — sv. Ciril in Metod in Rastislav — bi za njih obrambo iskal pomoči na jugu pri slovanskih Bolgarjih. Slovanska panonsko-moravska država bi bila ostala neodvisna in močna. Ogrov ne bi bilo nikdar tam, kjer so sedaj — nekaj velikega bi se bilo preprečilo — Severni Slovani in Jugoslovani bi ne bili razdruženi.

Tako pa je leta 892. poklical nemški kralj Arnulf Ogrje v boj zoper nekdanjega zaveznika Nemcev, zoper Rastislava, to je zoper Svato-pluka samega. 15 let pozneje ni bilo nikjer več niti sledu po veliko moravski državi. Velika ideja je zatonila za vedno! In kdo je bil najzvestejši prijatelj, pomočnik in vodnik Slovencev v oni dobi — rimo-katoliška cerkev! Kako se to pozablja in bi se vendar ne smelo. Zgodovina se ponavlja; a mnogokrat se ne bi, če bi se ljudje zavedali, da je zgodovina najboljša učiteljica. Naj se samo spomnimo velikih zgodovinskih dogodkov v marcu 1939. Čehoslovaška država, Poljska država — Karpatska Ukrajina. Kaj ni ob teh težkih udarcih na slovanske države zaplakal Rastislav? Četudi že od leta 870. počivajo njegove kosti. Ali ni v bolesti zaječalo srce apostoloma sv. Cirilu in Metodu? Toliko sta ljubila in žrtvovala za cerkev in slovansko samostojnost, ob kateri naj bi zrastle politična nezavisnost.

In papeži katoliške cerkve Nikolaj I., Hadrijan II. in Ivan VIII., ki so s tako očeto vsko ljubeznijo in skrbjo vodili zemljo slovansko, ki je pred našimi očmi pretrpela pretveze, da danes plaka na razvalinah toli milijonov slovanskih bratov in sestra! Pa kaj, ko z Rastislavom in Svato-plukom še ni konec zamujenih trenutkov naši zgodovini!

Sedaj je tudi poslovno leto pri kraju in z današnjo številko se pričinja novo leto.

Vse naročnike, ki še niso poravnali naročnine za prvo leto, prosimo, da to store tako, da napišete na položnico, ki jo dobe na vsaki pošti za 25 par,

Uprava Kočevskega Slovenca v Kočevju
Poštno čekovni račun št. 17.785

ter nakažejo polletno naročnino 15 dinarjev.

List se vzdržuje samo z naročnino, zato Vas prosimo, ne odbijte naše prošnje ter denar gotovo pošljite in se na novo naročite vsaj za pol leta!

Tako tudi pomagajte kočevskim Slovincem!
Tudi podporo hvaležno sprejemamo!
Oglasujte v našem listu!

Pogled na delo v prvem letu

Današnji dan obhajamo obletnico enoletnega obstoja Kočevskega Slovenca. 15. avgusta 1938. je izšla prva številka našega lista. Za mesto Kočevje in naše podeželje velika novost. Saj je bila v Kočevju doma samo Gottscheer Zeitung, zakaj naj bi bil še Kočevski Slovenc? Da tudi Slovenci so v Kočevju in na Kočevskem in njim je treba še posebnega lista z ozirom na posebne razmere, v katerih živijo. Kdor je prečital lansko prvo številko, posebno še članek „Beseda na pot“, ta je takoj spoznal našo nalogo in namen.

Žive sem klical — mrtve objokoval in streljal sem ost.

Zahteval sem zvestobo narodu, iz katerega si izšel, obsojal odpadništvo, dvigal izobrazbo duha in gospodarski napredek. V prosvetnih in gospodarskih člankih sem vodil slovansko ljudstvo v svet, da je živelo s časom, se dvigalo z lastno preudarnostjo in močno zavestjo.

Klical na pomoč vso slovensko in jugoslovansko sem javnost.

Našel idealiste sem, ki so pomagali — našel oviralce sem, ki so nas motili. Vsem hvala ob letu! Moj program jeknil se je ter kalil kot jeklo v vodi!

Pomagal rojakom, saj to dolžnost mi bila je!

Če imel sem dva kosa, dal enega drugu sem. Oba sva došti imela.

Gojil družinsko, narodno in državno sem skupnost.

Dosti se zbralo nas je v zajednici, skupnosti naši. Nisem več sam! Oh kolikšna sreča in pa tolažba! Skupno sedaj nosimo breme, uspeh in veselje!

Bodril svoje brate in sestre sem na zvestobo Bogu in katoliški cerkvi, ki ohranila kot narod nas je z našim nam milim jezikom.

V glavnem to naše je delo bilo!

Da bo čitateljem laže dobiti pregled našega dela, hočemo prikazati naslove naših vodilnih člankov tekom celega leta, ki so bili:

a) nacionalne vsebine:

Uvodnik 1. št., Tabori, Narodna samozavest-sveta dolžnost, Več nismo sami, Na straži za Jugoslavijo, Glave pokonci!, Prisegamo, V novo dobo, Odpadništvo, Rabimo slovensko besedo!, K dvajsetletnici zedinjenja, Zvestoba za zvestobo!, Ob Cankarjevi dvajsetletnici, Šolsko vprašanje na Kočevskem, Pomembni sklepi Slov. Straže v Kočevju, Strezimo se!, Beseda mladine, Kočevski zbornik, V narodno skupnost!, Resnica jih slepi, Slovenska misel, Krepke življenjske volje!, Izobraženstvo in ljudstvo, Po Golgoti k vstajenju, Blagoslov domače grude, Naš odgovor, Kočevsko-slovenstvu, Dr. Anton Korošec slovenski mladini, Ob dvajsetletnici koroških bojev, Samim sebi, Obtožujem, Na Vidov dan - Slava herojem!

b) prosvetne vsebine kot:

Ob 25 letnici prosvetnega društva v Kočevju, Nadškof Jeglič, Pomen kočevske gimnazije, Kočevski Slovenci v Savski banovini, Novoletno voščilo in prošnja, V II. letnik, Naše velikonočno voščilo, Pozdravljeni naš prevzvišeni nadpastir, knez in škof!, Družina, narod in država, Slov. kmetje v Srbiji.

c) organizatorično politične vsebine kot:

Ob dvajsetletnici narodne vlade za Slovenijo, Voditelj Slovencev dr. Korošec je začel volilni boj, Dr. Korošec v Ribnici in Dobropoljah, Veličasten tabor kat. delavstva v Ljubljani, Gospod ban v Kočevju.

č) nabožne in organizatorično nabožne vsebine kot:

Nabožno berilo, Sv. Ciril in Metod, Kongres Krista Kralja in Slovenci, Veličastni dnevi kongresa Kr. Kralja v Ljubljani. Pozdravljen zastopnik sv. očeta Nj. Eminenca - kardinal dr. Avgust Hlond, primas Poljske na kongresu Kristusa Kralja v Ljubljani.

d) gospodarske vsebine kot:

Zveza z morjem, Kočevsko z gospodarske plati, Gospodarsko pomoč na Kočevsko!, Samim sebi, Obtožujem, Teško vprašanje, Zgodovina kočevskega premogokopa in njega problem.

Istotako je prinašal Kočevski Slovenec izpod peresa odgovornega urednika Frana Radeščka podlistek: Za belim orlom, ki je izhajal v II. letniku od 3. do 16. številke, nato pa je zaradi odhoda g. urednika prenehal. Isti urednik je napisal parkrat Urednikovo besedo, Kočevski Slovenec. Kot podlistek je izšel tudi članek - Iz kočevske zgodovine. Predstavnik konzorcija Kočevskega Slovenca g. Karol Škulj je napisal kot podlistek trikrat - Ob dvajsetletnici Jugoslavije (Iz. mojih spominov). Nato je izšel podlistek Trivijalna šola v Kočevju (1820—1825), ki se bo v kratkem nadaljeval kot Zgodovina osnovne šole v Kočevju. Sedaj pa izhajata kot podlistka Vodne razmere na Kočevskem in Potovanje v

Fr. Uršič:

6

Vodne razmere na Kočevskem

Če pogledamo zemljevid kočevske zemlje, vidimo, da vsi vodni izviri leže ob že preje imenovanih prelomih. Ob teh namreč prihajajo na gotovih mestih vododržne plasti na dan in tam imamo izvire. Podzemna voda pa nadaljuje svojo pot, če vododržna plast ni prišla na površje. Reka-ponikalnica Rinža izvira severozapadno od Slovenske vasi pod Ložinskim vrhom (933 m) v močvirnatih Mrtvicah pod imenom Reber studenec, ki ga takoj pri mlinu v Slovenski vasi okrepi Zgornji in Spodnji Uberh. Nato dobi Rinža še Mrzli vir in vir Pri treh lipah, nato izpod Kočevja Zgornji in Spodnji izvir, Zajčji vir in Kotel. Na desno pod Štalcerskim klancem zopet pride močan vir Šojong, ki daje sicer suhi strugi Rinže vodo ob vsakem času. Na poprečnem prelomu iznad Livolda v bližini Zajčjega polja teče Črni potok, ki ga napajata Mrzli in Zlati studenec, da ne omenim ob tem prelomu tudi še Tregerjevega in Janzovega vira. Podobno je ob prelomu Gotenica — Kočevska reka, kjer se na zunanjih vododržnih plasteh pojavijo potoki Rečica, Belica, Milžunk, Mošenik ter ob prelomu na drugi strani potok. Ob prelomu izpod Velike gore se pojavlja tudi Uberh in Rakitnica, vir v Zadolju ter izvir Ribnice v Podgori z nasprotno ležečim virom.

Rim. Kot gospodarski podlistek pa izbaja Čebelarstvo na Kočevskem.

Tudi sotrudnikov in poročevalcev lep krog se je nabral, ki širi interes za naš list in pripeva z dopisi.

Vsem najlepša hvala!

Plug zaoral ledino je, sejavec zasejal je seme, skalilo je, le korajžno naprej, da bo žetev.

Ivan Dolenc, nar. poslanec:

Dr. Janez Ev. Krek

Naš list namerava prinesiti vrsto življenjepisov odličnih in pomembnih mož, ki so se rodili na ozemlju kočevskega okraja.

S kom naj prične?

Skoraj ne more biti dvoma, da moramo postaviti na prvo mesto dr. Janeza Krika, ki se je rodil kot prvorojenec učitelja Valentina Krika pri Sv. Gregorju nad Sodražico 27. novembra 1865.

Dr. Janez Evangelist Krek, državni in deželni poslanec

Po krvi je Krek samo na pol Slemenec, prav za prav pa Sodražan. Mati je bila doma iz Sodražice, bila je hči župana Janeza Štupice, po domače Ošterja. Oče pa je bil Gorenjec iz Selc pri Škofji Loki. Služba je bila učitelja Krika privedla k Sv. Gregorju, kjer se je v starosti 28. let poročil 20. februarja 1865. z „županovo Micko“ iz Sodražice, ki je bila takrat v 22. letu življenja. Mladima zakoncema se je

Zanimivo je seveda tudi to, da je struga teh potokov usmerjena v smeri dinarskega preloma ali pa tudi v smeri drugega, ki gre pravokotno na tega. Seveda, saj na Krasu imajo tudi doline to smer. Oglejte si samo smer Bistrice, Sajevca, Tržišnice pa tudi Rinžel Pa, ali ne leže tudi vsi bruhalniki v Dobropoljah na prelomu ob Mali gori? Pri Podpeči, pri Podgori, pri Dolenji jami, pri Čretežu, pri Potiskavcu in pri Tržiču? Na prelomu torej leže vododržne plasti višje kot na krilni strani, kjer so spuščene in pokrite. Zato tudi na nasprotnih straneh ni nobenih pravih virov in vode. Rašica seveda teče na prelomu, ki gre preko Ponikev in Rašice-vasi. Tudi reka Krka teče ob takem prelomu, ki se vleče preko Semiča, Soteske na Žužemberk. Ob tem prelomu izvira Blatnik, ki daje vodo Semiču in Črnomlju. Pa imamo Divji potok, nato Čermošnjico, nato izvire pri Podturnu in Obrhu. Omeniti moram tudi polno virov, ki se izlivajo ob tem prelomu v Krko pod gladino reke Krke. Celozemlje pa med reko Rinžo in Čermošnjico in Krko je tako rekoč brez prave tekoče nadzemne vode, ker so vododržne glavne plasti globoko v zemlji in če so malenkostni vrelci, so ti odvisni od lokalnih vododržnih plasti.

Voda, ki prodre v zemeljsko skorjo, prepoji kamenine (moča), se pretaka po razpokah in šupljinah, tvoreč vodenike (vodne žile) ter se zbira v spodnjih plasteh propustnih kamenin nad nepropustno podlago kot podtalna voda ali podtalnica. Gladina podtalne vode

27. novembra 1865 rodil prvorojenec, na katerega je tako rekoč prešla življenjska moč in veselje do življenja obeh mladih ljudi v cvetu življenja. Kajti Krek je bil res posebej veselje, posebej moč, posebej podjetnost in pogumnost.

Mladi Krek ni dolgo živel na Dolenjskem. Dobra tri leta je bil star, ko je bil oče premeščen na Gorenjsko, v lepo Komendo ob vznožju Kamniških planin. Tu mu je oče tudi umrl 4. marca 1875 v mladih letih, šele 38 let star. Zapustil je mlado vdovo s šestimi otroci.

„Kar Bog stori, vse prav stori“. Po tem takem je bilo tudi to prav, da je družini šestih otrok, od katerih je bil najstarejši dobrih 9 let star, umrl oče. Kakor je bilo to težko za Krike, vendar danes eno lahko rečemo: iz devetletnega Janezka Krika se je razvil naš veliki Evangelist v veliki meri prav zaradi posebnih razmer, v katere je prišla njegova družina po očetovi smrti. V obilni meri je mladi Krek poskusil težo siromaštva in to mu je odprlo oko za revščino na svetu; skromne razmere, v katerih je živel po očetovi smrti, so ga pa še bolj približale kmečkemu in delavskemu stanu. Prav verjetno je, da bi on tudi ne bil vstopil v „stan za druge“, kakor je sam imenoval duhovniški stan, če bi bil živel v boljših gmotnih razmerah. Krek je pa moral živeti življenje človeka, ki je bil „vse vsem, da bi vse pridobil“ (sv. Pavel), prav zaradi tega, ker je bil duhovnik.

Po očetovi smrti je padla vsa skrb za vzgojo otrok na Krekovo mater. Ta žena zasluži, da bi imela spomenik v svojem rojstnem kraju; vsekakor pa bi se morala hiša, ki je dala Krekovo mater, ponašati vsaj s spominsko ploščo. Marija Krek nam namreč ni dala Evangelista samo telesno, ampak njen vpliv se zelo jasno kaže tudi na vsem njegovem duševnem življenju. Krek je večkrat priznal v svojih spisih, da se mora za vse zahvaliti svoji materi, ki je bila angel varuh njegovega življenja. Ko je šel Krek po maturi v semenišče, so Selčani splošno govorili, da mu je to izprosila mati s svojimi molitvami in z dobrimi deli. Kakšna pa je bila Krekova mati?

Predvsem jo je odlikovala velika ljubezen do revežev. Ko se je po moževi smrti preselila v Selce, je bil njen dom pravo shajališče beračev iz Selške in Poljanske doline. Revežu ni dala samo daru uboge vdove, ampak tudi prijazno besedo, ki jo je siromak pogosto še bolj potreben nego kruha.

Da je bila iz srca pobožna, smo že omenili.

Njena značilna lastnost je bila tudi ta, da je zelo rada brala.

Kdor jo hoče natančneje spoznati, naj bere o njej v XV. letniku Vgredi, kjer je dr. V. Brumen zbral vse gradivo, ki je doslej znano o Krekovi materi. Marsikaj pa lahko berete o Krekovi materi tudi v koledarju Mohorjeve družbe za 1919, če ga imate še pri hiši.

se prilagodi oblikam površja in nepropustnih plasti. Tam, kjer nepropustne plasti ne leže globoko, sega podtalna voda do površja (močvirja), drugod pa je včasih po več sto metrov globoko. Ako nepropustna podlaga visi, se pretaka voda podobno kot na površju, toda zaradi večjega trenja mnogo počasneje. V smeri doline po dva do tri metre na uro. Kolikšna razlika! Tam, kjer podlaga seže na površje, privre voda na dan kot vrelc. Z ozirom na lego plasti in gladino podtalne vode imamo skladovne, prekipevajoče, dolinske in prelomniške vrelce. Kjer tvori sestav propustnih in nepropustnih plasti kadunjo ali primerno visi, lahko napravimo umeten vrelc, ako prevrtamo zgornjo nepropustno plast (občujoča posoda). Ali niso naši bruhalniki tudi taki kraški arteški studenci? Samo primer pri Kočevju! Iz Ledene jame na Stojni (900 m) ter Jame treh bratov, ki obe ležita ob istem prelomu, se zbira voda in priteče pri mestni elektrarni na dan ter se zajame za kočevski vodovod. V resnici je ta vir bruhalnik ter bruha vodo ob nalivih do tri metre visoko. Enako dela tudi bruhalnik Zgornji izvir za Prijateljstvo hišo. Ob nalivih krasen prirodni vodomet! V navadnem času ima vodo, v suši voda leze nazaj ter tudi izgine. Koliko izprememb tekem kratkega časa! Pa saj je teh primerov na Krasu mnogo na Ribniškem polju in Dobropoljah. Pri počasnem nalivu pa še taka kraška vrtačica polni z vodo od spodaj navzgor ter postaja jezercel.

Dolenja vas. 4. t. m. popoldne ob 4. uri je pričela goreti hiša Marije Boje in je zgorela do tal. Vzrok požara še ni pojasnjen.

Sodražica. 4. t. m. je umrl v Rimskih toplicah tukajšnji trgovec in posestnik gospod Ivan Levstek, ki je bil prepeljan na svoj dom in 6. avgusta dopoldne pokopan na pokopališču v Sodražici. Je bil oče trgovca Levsteke v Kočevju in onega v Rakeku. Rodbini naše sožalje.

Novice

Nj. Vel. Kralj Peter II. se je povspel pretekli teden tudi na Triglav, preje že pa je obiskal Kamniške planine.

Kočevje. Svojo trgovino je tudi na zunaj renoval g. Lozar Janko. Napravil je 16 izložb. Sedaj je gotovo največja manufakturna trgovina. Istotako namerava g. Lozar preseliti trafiko g. Lovšin Ane v svojo novo hišo, da bo bliže gradu, ker prodaja tudi kolke. Trafiko je sicer prevzel g. Pakiž iz Ribnice. S trafiko je združena tudi papirnica in knjigarna.

Iz Kočevja je odšel priljubljeni gospod kaplan Stopar. Posvetil je vse svojo delo dušebrižništvu, sicer pa se je udeleževal pri Kat. prosvetnem društvu. Na novem mestu v št. Vidu nad Ljubljano mu želimo vse najboljše! Na njegovo mesto je prišel gospod kaplan Mikuž iz Mengša.

Sresko načelstvo je prejelo kot prvo pomoč za nezaposlene rudarje dosedaj 36.000 din, ki se jim bodo razdelili v obliki hrane. Delavska zbornica je dala 12.000 din, generalni ravnatelj TPD g. Skubec 10.000 din in ostanek kralj. banska uprava.

Iz Kočevja sta zopet odšli dve slovenski rodbini. Izsledil se je rudniški upokojenec g. Drobnič, ki je prišel v Kočevje leta 1904. V Kočevju je bil parkrat tudi občinski odbornik. V kranjsko okolico pa se je izselila rodbina Lipovec Jožefa. Tudi ta je bil do nedavna zaposlen na premogokopu. Če bo šlo v Kočevju v tem pravcu življenje, izgleda, da se jih bo izselilo še več. Slovencem pač ne bodo dani več življenjski pogoji. Istočasno z očetom g. Lipovcem se je izselil tudi akademik g. Franc Lipovec.

Nogometni turnir za pokal so igrali ob petletnici športnega kluba Kočevje, v katerem je precej akademikov, s športnimi klubi Primorje iz hrvaške Primorske in s klubom Rapid iz Kočevja, v katerem je včlanjena nemška mladina. Zmagal je klub Kočevje in si ohranil pokal. Udeležba je bila mnogoštevilna. Iz Sušaka sta prišla dva velika avtobusa.

Aeromiting je priredil v Ribnici kočevski aeroklub. Aeroplani ljubljanskega kluba so prevažali občinstvo, dopoldne pa je aeroplan metal nad Kočevjem reklamne letake.

Stavbeno parcelo med Marijinim domom in Kajfeževo žago je na javni dražbi od mesta Kočevja kupil g. Wolf, pleskarski mojster, ki je sicer sosed zemljišča, za 34.100 din.

Vidnejša osebnost med nemškimi letoviščarji je bil v zadnjem času visokošolski prof. geograf iz Kiela dr. Jürgsen Hansen. Na letovišče v Kočevje je prišel tudi ravnatelj in glavni urednik lista Volksblatt iz Novega Sada g. dr. F. Perz.

Lastniki orožnih listov se opozarjajo, da morajo najdalje do konca septembra plačati letno banovinsko takso za posest orožja, ker jih bo sicer zadela poleg redne takse še globa do 5000 din. Taksa se plača pri sreskem načelstvu ali pri občini.

Gozdni požar na planoti Stojne. 11. t. m. je začelo goreti v 17. oddelku gozdov Auerspergovih uprave v Kočevju. Gorelo je par dni. Velika drevesa so se prodirala po ognju.

Davčna uprava razglasa: Razpored pridobnine in davka na poslovni promet za 1939 je v smislu čl. 131 zakona o neposrednih davkih z dne 8. februarja 1928 razgrnjen na javni vpogled davčnim zavezancem pri tukajšnji davčni upravi od dne 13. avgusta do včetega 19. avgusta 1939. O ugotovljenih davčnih osno-

vah in odmerjenem davku bodo davčni zavezanci posebej obveščeni s plačilnimi nalogi, proti katerim bodo imeli pravico pritožbe.

Ljubljana. Za načelnika gradbenega oddelka pri kr. banski upravi je imenovan s kraljevim ukazom g. inž. Rueh Franc in za načelnika za trgovino in industrijo pa g. Dragotin Trstenjak.

I. banovinska razstava malih živali v Ljubljani bo na velesojmu od 2. do 11. septembra.

Razstava slovenske obrti v Ljubljani bo v dneh od 7. do 16. oktobra.

Novi kovanci bodo prišli v promet 16. t. m. V državni kovnici so izdelali nove srebrne 50- in 20 dinarske kovance in kovance po 2 din in 0-50 din iz mešanice aluminija in bronca. Iz prometa bodo vzeli stare 50 dinarske kovance v šestih mesecih, kovance po 20 din, 2 din in 0-50 din pa v enem letu.

Cene oglasom

zelo povoljnel! Pošiljajte jih na: Struna Andrej, Kočevje.

Dijaška stanovanja

oglasujte v Kočevskem Slovencu! Imela bodo uspeh, ker dijakovi stariši zvedo mnogo preje kot pa iz gimnazijske deske ter se lahko odločijo, če jim je znana cena in vse ostalo!

Suhe gobe in druge poljske pridelke kupuje trdka

Sever & Komp
Ljubljana

Jugoslovanska knjigarna - Ljubljana

Dragocene knjige za praktično uporabo v gospodarstvu in gospodinjstvu

Arkova Ema: Prikrojevanje perila po životni meri. Str. 64, din 40. Obširno in praktično je razloženo prikrojevanje raznih vrst telesnega in namiznega perila.

Dostojen: Pravila za oliko. Str. 143, din 30.

Humek M.: Dober sadjevec. Potrebno navodilo, kako ga izdelujemo in kako z njim ravnajmo, da dobimo okusno in stanovitno pijačo. Knjiga je izšla lepo opremljena že v drugi pomnoženi izdaji. Str. 75, din 16.

Humek M.: Sadje v gospodinjstvu. Tretja pomnožena in izpopolnjena izdaja. Str. 100, din 24, vez. din 32.

Kalinšek S.F.: Slovenska kuharica. Osma bogato in okusno opremljena izdaja. Obsega nad 700 strani in 34 večbarvnih tabel. Cena elegantno vezani knjigi din 160.

Künzle: Zdravilna zelišča. Str. 61, din 8.

Logar M.: Kubična računica. za okrogel les, str. 169, din 20, za rezan in tesan les, str. 144, din 30, za okrogel, rezan in tesan les, str. 313, din 45, za remelje, polmorale, morale, žagance, plohe itd., str. 312, din 45.

Magister: Zel in plevel. Slovar naravnega zdravilstva. Str. 296, din 50, vezano din 60. Naša najboljša knjiga o zdravljenju z domačimi rožami.

Majdič: Nasveti za hišo in dom. Str. 410, din 20, vezano din 30. Neobhodno potrebna in obširna zbirka najrazličnejših navodil in nasvetov za vse potrebe domačega življenja.

Remec M.: Varčna kuharica. Navodila za pripravo okusnih in tečnih jedi s skromnimi sredstvi. Str. 232, din 36.

Urbanus: Knjiga o lepem vedenju. Tretja pomnožena in izpopolnjena izdaja. Str. 388, din 50, vez. din 64. Neobhoden svetovalec, kako se vesti v družbi in občevanju. Po svoji vsebini in zelo lepi op.emi je knjiga kar najbolj primerno darilo.

Nakup vagonских pošiljk koruze, pšenice in moke

ugodno izvrši trdka

Bregar & Krek

Ljubljana, Miklošičeva c. št. 19

Tvrdba dobavlja blago naravnost od proizvajalca.
Vse informacije brezplačno.

Naša čisto domača zavarovalnica za vse vrste zavarovanj je edinole

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Požar - Življenje - Posmrtnina - Doba - Starostna preskrba - Avtomobili - Vlomska tatvina - Nezgode - Jamstvo - Staklo - Zvonovi. — Člani prejemaajo mesečnik „Našo moč“.